

Milí bratři, milé sestry,

mnoho lidí by si dnes prostě jen řeklo, že něco takového může být jen krásná pohádka. Nové nebe, nová země, nový Jeruzalém sestupující z nebe, krásný jako nevěsta. Je něco takového vůbec možné myslet vážně a věřit tomu?

Tady je nutno říci, že takováto Janova slova jsou metafora, obraz. Ani my se přece nevyjadřujeme jen definicemi a popisnou řečí, ale mluvíme také v obrazech a symbolikách. A možná že ta symbolická řeč má dokonce převahu. Tak řekneme třeba, že slunce vychází a den uběhl, i když nemá nohy. Nebo že někoho milujeme z celého srdce a nemyslíme kus masa v těle. Nebo třeba někdo spolkně hořkou pilulku a přitom ví, že nejde o preparát z lékárny...

Podobně ani pisatel Zjevení - Jan - také myslí na něco mnohem víc, nežli na nějakou novou neznámou krajinu nebo na reálné město Jeruzalém, obehnané hradbami a třeba s přiloženou mapou, podle které bychom hledali ulici Via Dolorosa, Chrámovou horu nebo jinou lokalitu. On má jasnozřivou vizi, kdy spatřuje nové Boží věci a nový Boží svět, který nakonec nahradí naše pozemské bytí i s jeho smutkem a slzami, s mnohou jeho temnotou, s pracovními lágry, ať už je kdokoli staví kdekoli a pro kohokoli. V jednom z nich je i sám autor těchto slov uvězněn pro svou víru. Tato vize je nadějnou připomínkou toho, že všechna naše pozemská bída je zde jen do času. A že spolu s Kristem přichází nový svět a nová skutečnost. Dává nám nahlédnout do posledních věcí našeho světa a tlumočí nám ujištění, že bolesti a slz ani pláče už tam nebude. A dokonce ani smrt ne.

Nové nebe a země. Tento obraz pochází už od proroka Izajáše. Ten píše: „Hle, já stvořím nová nebesa a novou zemi. Věci minulé nebudou připomínány, nevstoupí na mysl.“ To, co těžkého nyní prožíváte, na to si jednou ani nevzpomenete.

Jak je to s tím mořem, které už nebude? Není to trochu škoda? Vždyť moře my chápeme jako místo rekreace, jako odpočinek někde na Jadranu. Ale pro biblického účastníka byl podmořský svět nebezpečným místem v podsvětí. A vlnobití není příležitostí k relaxování nebo k surfování, ale je to síla, která ničí a rozbíjí. Proto v tom novém proměněném světě už moře nebude.

No a dalším obrazem je svaté město Jeruzalém. Dnes snad nejneklidnější místo na světě. Ale kolik toho jeho obyvatelé od starověku zkusili! Po židovské protiřímské vzpouře ležel zpustošený a v troskách. Myšlenka na jeho obnovu znamenala vždy naději do budoucna. Ale pak přišla nová vzpoura za císaře Hadriána, kterou však opět Římané krvavě zlikvidovali. A židům zakázali do města vůbec vstoupit. Tento zákaz trval až do vlády císaře Konstantina, celých dalších dvěset let. No a pak nadvláda Peršanů, pak přišli muslimové, následovaly křížácké války, opět vláda muslimů až po osmanskou říši a neméně bolavou a napjatou současnost. Kolik krve, bolesti, nenávisti, bídy a utrpení je s tímto městem spjato...

Ale najednou čteme, že přichází Boží svědek s novým pohledem: o ten pozemský Jeruzalém přece vůbec nejde! Jde o svaté město, sestupující od Boha, krásné jako nevěsta. I to je starozákonní ohlas. Izajáš prorokuje konec bybabylonského zajetí a přirovná Jeruzalém k nevěstě okrášlené šperky. Také obrazná, symbolická řeč, která neznamená jen znovuvybudování města z jeho trosek, ale znovuzkříšenou naději obnovy pospolitosti Božího lidu a jeho suverenity a svobody bez nadvlády nepřátel.

Aktuální a živě formulovaná naděje i pro ranou církev. Bůh ani ji neopustí, tak jako nikdy v minulosti neopustil svůj lid, jakkoli měl tolikrát namále. Ty, církvi Kristova, doufej v Pána a navzdory těžkým poměrům se neboj. Bůh chystá něco nového, krásného a velkolepého.

No a nakonec se mluví o trůnu. Opis pro Boží vládu a svrchovanost. A z trůnu zní Boží hlas: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh bude s nimi“. I tady je v pozadí Starý zákon. Takováto slova zněla při formulaci smlouvy mezi Hospodinem a Izraelským lidem, případně při obnově smlouvy. A neznamená nic jiného, nežli: Já, váš Bůh, jsem s vámi a vy jste moji.“ A to platí, i když se vám to možná nyní nezdá. Jdu vám vstříc, a až přijdu, bude to konec všeho pláče. „On sám, jejich Bůh bude s nimi a setře jim každou slzu z očí. A dokonce i smrt bude přemožena: „A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“

Minulý rok nebyl snadný. Myslím hlavně na celkové napětí ve společnosti i v našem světě. Těsně před vánoci došlo k hroznému zabíjení lidí, kteří nikomu nic neudělali. Jak v takových chvílích neztratit naději?

Přesto musíme zůstat lidmi naděje a živou naději si přivlastnit. Jdeme vstříc novému nebi, nové zemi, novému Jeruzalému, nové Olomouci, nové Praze, nebo třeba taky Novému Kyjevu nebo nové Moskvě. Vlastně ani nevíme, jak to všechno nové, co Bůh ještě stvoří, bude vypadat. Co ale víme jistě, je to, že to bude otevřená Boží náruč, tak jako náruč maminky nebo jiné nejbližší milované osoby. Pro toho, kdo na tohle spoléhá, ztrácí noc své tmy moc, jak zpíváme ve známé vánoční písni. Bolest ztrácí svůj osten a všechny moci tmy svou sílu....

Hle, Všecko tvořím nové. To řekl ten, který seděl na trůnu. Ježíš Kristus. A Pavel dodá, že ten, kdo je v Kristu, je nové stvoření ... a že to, co je staré pominulo, a hle, je tu nové... To smí být a zůstat naší nadějí na začátku nového roku. Amen.

Modlitba: Pane Bože, mnoho věcí jde u nás lidí stále postaru. Ale ty tvoříš věci nové. Pomoz nám k tomu, abychom nestáli tvému dílu v cestě, ale nepřehlédli a nepřeslechli znamení toho, že se blíží tvůj ohlášení poslední den. Amen